

A nem öngyilkossági szándékú önsértés az önkritikus rumináció és a szégyen összefüggésrendszerében, felnőtt mintában

Absztrakt

Célkitűzés: Jelen kutatás célja a nem öngyilkossági célú szándékos önsértés (non-suicidal self-injury, NSSI) vizsgálata olyan szakirodalmi szempontból releváns konstruktumokkal összefüggésben, mint a szégyen és az önkritikus rumináció. Az NSSI a saját test akaratlagos, de nem öngyilkossági szándékkal végrehajtott megsértését jelenti (Klonsky, Victor és Saffer, 2014). Több kutatás is rámutatott, hogy a szégyen és az önkritikus rumináció összefüggésben állnak a nem öngyilkossági szándékú önsértéssel (pl. Velotti és mtsai., 2016) azon a mechanizmuson keresztül, hogy a szégyennel való megküzdés céljából alkalmazott maladaptív érzelemreguláció ahhoz vezethet, hogy a személy önmaga felé irányítja agresszióját, mely nemszuicidális önsértésben is kifejeződhet.

Módszer: A vizsgálat nem klinikai populáció bevonásával zajlott. Mintáját 1873 fő alkotta, többségében nők (n=1404, 74,96%). Az átlagéletkor 34,88 év volt (SD=14,58). A mintában elkülönítettem a sohasem önsértő (n=1129, 60,27%), a korábban önsértő (n=512, 27,34%) és az aktuálisan önsértő (n=232, 12,39%) csoportokat, valamint a repetitív önsértőket (10 vagy több önsértési epizód, n=481, 75,87% (Gratz és mtsai., 2015)) és az alkalmi önsértőket (10-nél kevesebb önsértési epizód, n=153, 24,13%). A vizsgálat hozzáférhetőségi mintavétellel zajlott, a kitöltők anonim módon vettek részt a vizsgálatban.

Elemzéseim során az alábbi mérőeszközöket használtam fel: Állítások az Önsértés Kapcsán Kérdőív (Inventory of Statements About Self-injury, Klonsky és Glenn, 2009); Szégyen Élmény Skála (Experience of Shame Scale, ESS, Andrews és mtsai, 2002); Önkritikus Rumináció Kérdőív (Self-Critical Rumination Scale, SCR, Smart és mtsai, 2016).

Eredmények: Eredményeim számos ponton összefüggéseket mutattak ki e három konstruktum összefüggésrendszerében. A jelenségek komplexebb összefüggéseit mediációs modellel teszteltem, ahol a szégyen és a nem öngyilkossági célú önsértés kapcsolatában az önkritikus rumináció mediáló szerepét térképeztem fel. A tanulmány további eredményei kimutatják a magasabb szégyenpontszám és többféle NSSI mód alkalmazása közötti együttjárást, valamint a magasabb szégyenpontszám és az önsértés időbeli aktualitása közötti pozitív kapcsolatot. A vizsgálat része a repetitív önsértők és alkalmi önsértők összevetése is, az önkritikus rumináció szempontjából, mely alapján az alkalmi önsértőket kevésbé jellemzi a rágódás ezen fajtája.

Kulcsszavak: nem öngyilkossági célú szándékos önsértés, szégyen, önkritikus rumináció